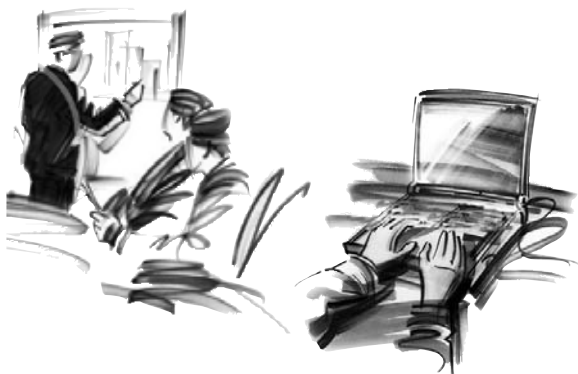

LÖNESTATISTIK

Att använda Lönestatistik

INNEHÅLL

Lönestatistik	3
Vad visar lönestatistiken	4
Heltidslön.....	4
Medellön	5
Medianlön	5
Percentil.....	6
Att jämföra olika grupper	7
Procent.....	7
Procentenheter.....	7

Lönestatistik

Lönestatistiken visar lönenivåerna som gällde vid ett visst bestämt tillfälle. Med lönestatistik kan vi jämföra oss med andra som arbetar med liknande arbetsuppgifter och med andra yrkesgrupper på arbetsmarknaden.

Förbundet samlar in individuella uppgifter, sammanställer dessa till en ”databank”, sorterar materialet och beskriver innehållet med en statistisk metod.

Vad visar lönestatistiken?

Heltidslön

Lönestatistik baseras på heltidslöner.

Därför måste deltidslöner räknas upp till heltid.

En person arbetar 60 procent av heltid och för det erhåller deltidslönen 13.800 kr. Vilken heltidslön har personen?

Svar: $13.800/60\% = 13.800/0,6 = 23.000$ kr

Medellön

För att kunna beskriva en stor mängd data behöver man lämpliga mått, exempelvis medelvärde. Det är ett så kallat genomsnittsmått och beräknas som summan av alla tal i en datamängd dividerat med antalet tal. Medellönen är därmed lika med summan av alla löner, det vill säga lönesumman, dividerad med antalet personer. Detta gäller dock bara när man räknar på heltidslöner:

Fem personer arbetar heltid och tjänar 15.000, 16.000, 17.000, 18.000 kr respektive 19.000. Beräkna lönesumman för dessa.

Svar: $15.000+16.000+17.000+18.000+19.000 = 85\ 000$

Beräkna medellönen för dessa.

Svar: $85.000/5 = 17.000$

Fem personer arbetar heltid och tjänar 16.000, 18.000, 17.000, 19.000 respektive 15.000 kr. Ordna lönerna i storleksordning.

Svar: 15.000, 16.000, 17.000, 18.000, 19.000.

Beräkna medianlönen för dessa.

Svar: 17.000 kr eftersom det är den mittersta av lönerna

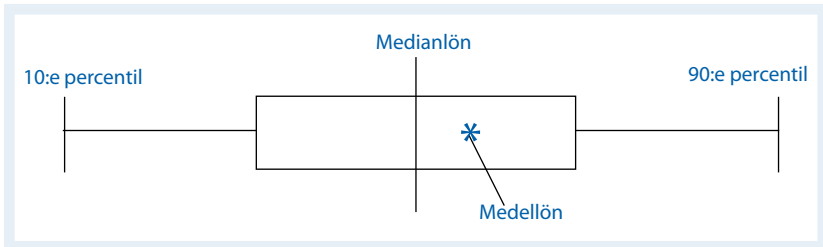
Medianlön

För löner innebär detta att man sorterar alla löner, där deltidslöner räknats upp från deltid till heltid, från den lägsta till den högsta. Medianlönen är den lön som ligger precis i mitten. Medianlönen visar att hälften tjänar mer och hälften mindre än detta belopp.

Percentil

Den 10:e percentillönen är den lön som har egenskapen att 10 procent av alla löner är lägre än denna lön. På motsvarande sätt är den 90:e percentillönen den lön som har egenskapen att 90 procent av alla löner är lägre än denna lön, eller alternativt att 10 procent av alla löner är högre än denna lön.

Lönespridningen visas ofta i så kallade box- eller låddiagram. Till vänster om lådan finns 10 procent av personerna, inom lådan 80 procent av personerna och till höger om lådan 10 procent av personerna.

Att jämföra olika grupper

Procent

Vid procentberäkning jämför man två tal eller värden. Man dividerar det ena med det andra och omvandlar resultatet till hundradelar. Om man sätter procenttecknet efter detta resultat, får man procentsatsen. Som framgår av exemplen beror procentsatsen på vilket tal man dividerar löneskillnaden med. Vilket tal man delar med beror på vilken jämförelse som ska illustreras.

Så kan man också räkna ut utfallet i löneöversynsförhandlingarna.

Om medellönen efter löneöversynsförhandlingarna ökat exempelvis från 23.000 till 24.000, har medellönen ökat med 1.000 kr. Det innebär att medellönen ökat med $1.000/23.000=0,043$ eller 4,3 %.

Om medlemmarna i SRAT som arbetar i yrkesgrupp A har en medellön på 23.400 kr och andra i yrkesgrupp B har 24.500 så tjänar de i yrkesgrupp B 1.100 kr mer än medlemmarna i yrkesgrupp A. Hur många procent mer tjänar yrkesgrupp B?

Svar: $1.100/23.400 = 0,47$ eller 4,7 hundradelar eller 4,7% mer.

Hur många procent mindre tjänar yrkesgrupp A?

Svar: $1.100/24.500 = 0,045$ eller 4,5 hundra-delar eller 4,5% mindre.

Hur många procent av yrkesgrupp B:s medellön tjänar yrkesgrupp A?

Svar: $23.400/24.500 = 0,955$ eller 95,5 hundradelar eller 95,5%.

Hur många procent av yrkesgrupp A:s medellön tjänar yrkesgrupp B?

Svar: $24.500/23.400 = 1,047$ eller 104,7 hundradelar eller 104,7%.

Kvinnorna i SRAT ökade sin medellön med 700 kr, från 22.500 kr till 23.200 kr. Det är en ökning med ungefär 3,1%. Männerna ökade också sin medellön med 700 kr, från 22.900 kr till 23.600 kr. Det är en ökning med ungefär 3,0%. Hur många procentenheter mer erhöll kvinnorna jämfört med männen?
Svar: $3,1\% - 3,0\% = 0,1$ procentenheter mer.

Procentenheter

Vid beräkningar i procentenheter räknar man ut skillnaden mellan två procenttal.

Jämförelsen av de två procenttalen visar att kvinnorna med lägre lönenivå fick 0,1 procentenheter mer än männen, trots att deras löner ökade med lika stort belopp. Det är en illustration av att lika krontalspåslag till alla i ett löneavtal ger en högre procentuell ökning för de med lägre lönenivå.

SRAT är förbundet för specialister,
kvalificerade tjänstemän och chefer
inom hälsa, kommunikation och förvaltning.

SRAT är din investering i arbetslivet

Besök oss gärna på www.srat.se

Ett förbund inom Saco

Box 1419, 111 84 Stockholm
Tfn vx 08-442 44 60 | Fax 08-442 44 80
E-post kansli@srat.se | Hemsida www.srat.se